

Ziezo

peuteropvang

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN EN WERKPLAN Peuteropvang

Inhoudsopgave

1. Voorwoord.....	4
2. Inleiding.....	5
3. Onze visie.....	6
3.1 Visie op de ontwikkeling van kinderen.....	6
3.2 Visie op de opvoeding van kinderen.....	6
4. Doelstelling van Ziezo.....	7
4.1 De uitgangspunten van het pedagogisch beleid.....	7
5. Hoofdstuk 3: Pedagogische werkwijze.....	8
5.1 Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid.....	8
5.2 Het bevorderen van persoonlijke competenties, zowel op brede persoonskenmerken als op verschillende ontwikkelingsgebieden.....	9
5.3 Het bevorderen van sociale competenties.....	10
5.4 Socialisatie en de overdracht van waarden en normen.....	11
5.5 Regels, normen en waarden.....	11
5.6 Het Vlaggensysteem.....	12
5.7 Corrigeren en belonen.....	12
5.8 Mentorschappen.....	13
5.9 Afwijkend gedrag bij kinderen.....	15
5.9.1 Privacy.....	15
6. Groepsopbouw en groepsruimtes.....	16
7. Contact met ouders/verzorgers.....	16
8. Pedagogisch werkplan.....	17
8.1 Openingstijden.....	17
8.2 Dagritme in de schoolweken.....	17
8.3 Activiteitenprogramma.....	18

8.4	Rituelen.....	18
8.5	Besprekingen en overleg.....	19
9.	Randvoorwaarden op andere beleidsgebieden.....	19
9.1	Ouderbeleid.....	20
9.2	Personeelsbeleid.....	21
9.3	Scholingsbeleid.....	22
9.4	Financieel beleid.....	22
9.5	Accommodatiebeleid.....	22
9.6	Communicatie en evaluatie pedagogisch beleid.....	22
10.	Tot slot.....	23

1. Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) van de peuteropvang Ziezo Peuteropvang bv. In deze notitie kunt u lezen hoe wij invulling geven aan Voor- en Vroegschoolse Educatie binnen onze organisatie.

De peuteropvang heeft een duidelijke rol in de sluitende aanpak van 0-4 jarigen en de doorgaande ontwikkelingslijn van het kind.

Naast spelen en ontmoeten wordt binnen de peuteropvang van Ziezo Peuteropvang expliciet aandacht besteed aan de ontwikkeling van de peuters en het signaleren van eventuele ontwikkelingsachterstanden. De peuterspeelzalen hebben vanuit ambitieniveau 3 de taak ontwikkelingsachterstanden te signaleren en begeleiding te bieden om deze achterstanden te bestrijden.

Door middel van inzet van het voor Voor- en Vroegschoolse Educatie programma Peuterplein bieden we risicokinderen een betere startpositie op de basisschool.

Er wordt gewerkt vanuit de behoefte van het kind, omdat elk kind zijn eigen ontwikkelingsniveau heeft.

Wij vinden het belangrijk om deel uit te maken van een groter geheel, wij streven dit na door zoveel mogelijk samen te werken met de scholen binnen de Krimpenerwaard. Door zoveel mogelijk samen te werken met de basisscholen kunnen wij een aansluitend aanbod bieden waardoor de kinderen een aansluitende leerlijn krijgen. Hierdoor wordt de overgang naar de basisschool makkelijker.

Zoals eerder genoemd is dit pedagogisch beleidsplan en het daarop aansluitende werkplan onze rode draad, hierin staan de visie en het concrete pedagogisch handelen in de praktijk beschreven. Omdat inzichten veranderen en wij mee willen gaan met maatschappelijke ontwikkelingen/behoefte zal ons pedagogisch beleidsplan jaarlijks worden herzien. Het zal door het jaar heen regelmatig onderwerp van gesprek zijn binnen onze organisatie. Ook ouders krijgen de ruimte om hier hun mening over te geven.

Mocht u na het lezen vragen of opmerkingen hebben, aarzel niet en neem contact met ons op, wij beantwoorden u vragen graag en onze deur staat altijd open voor een gesprek.

Ziezo Peuteropvang

2. Inleiding

Om de kwaliteit van onze opvang te bewaken leggen wij onze visie en de daaruit voortvloeiende visie van onze organisatie vast in dit beleidsplan. Uiteindelijk telt alleen het pedagogisch handelen als het gaat om de kwaliteit van onze opvang. Het is daarom belangrijk onze handelwijze goed vast te leggen zodat het inzichtelijk is voor derden; ouders, nieuwe medewerkers, etc.

Opvoedkundige en leerkundige inzichten zullen altijd blijven veranderen, zo ook ons pedagogisch beleidsplan. In hoeverre wij mee veranderen met de maatschappelijke trends zal per keer verschillen, dit zal in ieder geval zoveel mogelijk in samenspraak zijn met medewerkers en ouders.

In het pedagogisch beleid komen de volgende punten aan bod:

- Onze visie
- Pedagogische doelstelling
- Pedagogisch handelen n.a.v. verschillende pedagogische uitgangspunten van Ziezo Peuteropvang
- Het pedagogisch werkplan
- Het ouderbeleid
- Het personeelsbeleid
- Het organisatiebeleid
- Het financiële beleid
- Het accommodatiebeleid

3. Onze visie

3.1 Visie op de ontwikkeling van kinderen

Ieder kind is anders, maar elk kind heeft de drang om zich te ontwikkelen op zijn of haar eigen niveau en tempo. Het is aan ons om de omstandigheden te scheppen waarin we voldoen aan de voorwaarden voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. Dit doen we door het aanbod van materiaal, de inrichting van onze ruimte en de begeleiding af te stemmen op de behoeften van de kinderen. Daarnaast vinden wij het belangrijk om positief te reageren en in te spelen op de behoeftes, mogelijkheden en initiatieven van ieder kind. Want ieder kind is uniek en heeft zijn of haar eigen talenten.

In het aanbod van materiaal, de inrichting van onze ruimtes en het pedagogisch handelen houden wij rekening met de volgende ontwikkelingsgebieden:

- Motorische ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Taalontwikkeling
- Persoonlijkheid ontwikkeling
- Sociale ontwikkeling
- Emotionele ontwikkeling
- Creatieve ontwikkeling

3.2 Visie op de opvoeding van kinderen

Onze leidsters hebben een begeleidende rol, wij proberen een omgeving te scheppen waarin kinderen zich veilig voelen zodat ze zichzelf kunnen zijn en ook nieuwe dingen durven te proberen. De leidsters kijken en luisteren naar de kinderen.

4. Doelstelling van Ziezo Peuteropvang

Wij bieden opvang voor kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar, het moment dat ze naar de basisschool gaan. Ons doel is het bieden van een veilige en tegelijkertijd uitdagende en leerzame omgeving voor kinderen waarin ze zich kunnen ontwikkelen op de eerder genoemde gebieden.

4.1 De uitgangspunten van het pedagogisch beleid

Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid aan alle kinderen.

- Wij streven ernaar dat het individuele kind nooit lijdt onder de groep, zoals ook de groep niet mag lijden onder het individuele kind.
- Veiligheid en hygiëne staan centraal.
- Wij streven ernaar dat de veiligheid de bewegingsvrijheid zo min mogelijk in de weg zit.
- Kinderen moeten zich thuis kunnen voelen.

Het bevorderen van persoonlijke competenties van de kinderen, zowel op brede persoonskenmerken als op verschillende ontwikkelingsgebieden

- Elk kind is een uniek individu en dient als zodanig te worden geaccepteerd en gewaardeerd.

Het bevorderen van sociale competenties

- Het stimuleren van een positief gevoel van eigenwaarde.
- Contact en spelen met kinderen die de peuteropvang bezoeken.

Socialisatie en de overdracht van waarden en normen

- Ieder kind heeft recht op respect. Dat wil zeggen dat het serieus genomen wordt en dat het kan rekenen op begrip, inspraak en verdraagzaamheid.
- De kinderen worden gestimuleerd om met elkaar in gesprek te gaan en van elkaar te leren.

5. Pedagogische werkwijze

5.1 Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid

We benaderen de kinderen met respect en zullen met de kinderen omgaan als mensen met hun verschillende emoties en hun verstandelijke en lichamelijke mogelijkheden.

We nemen de verschillende emoties van de kinderen, zoals verdriet, angst, pijn, boosheid, geluk, plezier of tevredenheid serieus en geven ze de mogelijkheid om die te uiten op hun eigen manier. Het ene kind uit zich door erover te praten, het andere kind maakt liever een tekening of uit zich door te bewegen. Als we een emotie zien bij een kind zullen we die benoemen en vragen aan het kind of dat klopt. Daardoor leert het kind meer vat te krijgen op zijn/haar emoties en ze onder woorden te brengen.

Veroorzaakt boosheid of ander gedrag van een kind angst of pijn bij andere kinderen, dan helpen we het kind dit gedrag te voorkomen en een andere manier te vinden waarop het zijn/haar gevoelens kan uiten. In het algemeen vinden we dat de uitdrukking: 'Niets aan de hand' nooit een manier is om een kind te benaderen. Het kind heeft altijd een reden om te huilen, te schoppen of te slaan, of om een knuffel te willen geven.

Door uitleg te geven aan een kind wat het gedrag van dat kind ons doet, geven we woorden aan ons gevoel, we laten zien dat ook wij kwetsbaar zijn en dat gedrag van het kind ons niet koud laat. Emotionele veiligheid is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling van een kind.

Waarom ontleent het kind een gevoel van veiligheid en het vertrouwen dat de volwassenen hem/haar of haar zullen beschermen tegen gevaren? Allereerst is dat door iets vertrouwd van thuis in de buitenschoolse opvang te hebben. Een manier om het kind vertrouwen in zichzelf te laten krijgen is het laten ervaren wat het zelf of met steun van een volwassene kan. Een kind zal sneller aan iets nieuws beginnen wanneer het uit ervaring weet dat de volwassene hem/haar nooit expres iets zal laten doen dat erg nare gevolgen heeft.

Voor het grootste gedeelte is de opvoeding in de opvang een aanvulling op de situatie thuis door de specifieke mogelijkheden: de (speel)contacten met leeftijdgenoten en het omgaan met meerdere volwassenen. We gebruiken deze specifieke situatie van de peuteropvang heel bewust, omdat een kind hier met veel verschillende mensen in aanraking komt. Het kind heeft zijn/haar eigen groep.

Een kind ontleent een groot deel van zijn/haar gevoel van veiligheid aan het feit dat wij altijd zullen ingrijpen wanneer het kind de situatie niet aankan. Wij zullen de kinderen behoeden voor te gevaarlijke of te angstige situaties.

Wanneer een kind zeker weet dat een leidster het niet toe zal staan om al te gevaarlijke toeren uit te halen, zal het vertrouwen in die leidster niet geschaad worden. Hetzelfde geldt voor conflicten met andere kinderen: ook hier weet het kind dat de leidster ervoor zal zorgen dat de ruzie niet in een panieksituatie ontaardt. Het is daarom voor het kind mogelijk risico's te nemen, gedrag uit te proberen, en zo nieuw gedrag te oefenen zonder de angst te hoeven hebben dat het in een situatie verzeild raakt waar het niet meer uit kan komen.

Wij beoordelen wanneer een situatie te gevaarlijk of te angstig wordt voor een kind. Die verantwoordelijkheid kan een kind op zijn haar eigen niveau zelf leren nemen. De kinderen kunnen ervan op aan dat ze erin begeleid worden en dat de groepsleiding ze beschermt.

5.2 Het bevorderen van persoonlijke competenties, zowel op brede persoonskenmerken als op verschillende ontwikkelingsgebieden

Wij vinden het niet handig om een leeftijdsgenoot als maatstaaf te gebruiken. Elk kind is ten slotte uniek. 'Sneller' is niet perse 'beter'; het belangrijkste is het plezier van het kind wanneer het iets nieuws kan.

We spreken de kinderen aan op hun mogelijkheden. Door dingen van een kind te vragen, laat de leidster merken dat ze vertrouwen heeft in de mogelijkheden van het kind. Loopt het goed af, dan geeft dat het kind plezier en een tevreden gevoel: 'Dat kan ik!' We begeleiden ook de kinderen als er iets niet lukt. Samen met het kind proberen we oplossingen bedenken, zodat het wel gaat lukken.

We kijken heel zorgvuldig naar ieder kind: Welk gevoel probeert het te uiten? Wat begrijpt het al wel en wat nog niet? Wat kan het kind zelf met zijn lijf en in hoeverre weet het zelf wat het nog niet kan? Met deze informatie proberen we de omstandigheden te scheppen waarin het kind zich verder kan ontwikkelen en zich kan uiten. Bij elke reactie van onszelf op het gedrag van het kind proberen we rekening te houden met deze persoonlijke competenties van het kind. Alles proberen we zoveel mogelijk met woorden te begeleiden. Wanneer warrige gevoelens een naam krijgen, zijn ze namelijk gemakkelijker te hanteren. Je kunt die gevoelens daarmee terughalen om er nog eens over te praten, zodat het een volgende keer minder moeilijk verloopt.

We spreken de kinderen in hoofdzaak aan als individu.

Het grootste gedeelte van de beschikbare tijd benaderen we de kinderen als individu. We spreken ze ook aan als groep, maar dat is meer in de vorm van gezamenlijk eten en drinken, om de dag een duidelijke structuur te geven, en samen een activiteit te ondernemen. Voor elk kind nemen we de tijd om te onderzoeken wat zijn/haar behoeften zijn. De leidsters geven aan alle kinderen individuele aandacht, zodat het zich gezien en gehoord voelt in de groep. Ook als we op dat moment samen met de hele groep met een activiteit bezig zijn, alle individuele kinderen moeten daarin gezien en gehoord worden.

We benaderen de kinderen vanuit een actieve houding.

We bieden de kinderen de mogelijkheid zich op alle onderdelen van hun ontwikkeling te kunnen ontplooiën: de emotionele, de sociale, de motorische en de cognitieve ontwikkeling en ook de ontwikkeling van de taal en de persoonlijkheid. In het spelen met andere kinderen oefenen ze hiermee, als leidster geef je sturing door de mogelijkheid te creëren zich op al deze gebieden te ontwikkelen. Daarnaast is het heel belangrijk dat de leidster meedoet met de activiteit, op die manier maakt hij/zij echt contact met de kinderen. De leidster zal een onderdeel van de groep worden op deze manier.

We brengen veel variatie in het aanbod van activiteiten om de verschillende aspecten van de ontwikkeling regelmatig te stimuleren we volgen hierbij de methode Peuterplein van Malmberg. Daarbij gebruiken we de taal om al onze handelingen en die van het kind te begeleiden. Alle mogelijkheden die de accommodatie en het materiaal bieden, gebruiken we steeds weer op andere manieren, om het element van verrassing te bewaren.

Om de kinderen zich op alle aspecten van hun ontwikkeling te kunnen laten ontplooiën gaan we uit van de behoeften van het kind zelf.

We helpen ze in het maken van keuzes uit alles wat de omgeving hen aanbiedt. We helpen ze, met andere woorden, hun wereld overzichtelijk en hanteerbaar te maken. Dit doen we ook door het aanbod van speelgoed en materiaal overzichtelijk te houden en hoekjes te creëren in de ruimte waarin ze bijvoorbeeld met de blokken kunnen spelen en in een ander hoekje boekjes kunnen lezen.

We stimuleren de kinderen om te experimenteren met nieuw materiaal door er zelf mee te spelen en ze de mogelijkheid te geven om aan te schuiven. We ruimen eerst samen met de kinderen op om daarna verder te gaan met het volgende deel van ons programma.

5.3 Het bevorderen van sociale competenties

De peuteropvang is een plaats waar de peuter (meestal) voor het eerst in een groep met anderen speelt. Hoewel peuters vaak nog naast in plaats van met elkaar spelen, krijgt het sociale aspect, door het samen in de kring zitten en naar elkaar en de leidster luisteren gericht vorm. Ook het samen aan tafel eten en drinken en andere gezamenlijke activiteiten stimuleren de sociale ontwikkeling. Peuters krijgen oog voor elkaar en leren rekening met elkaar te houden. Ze leren samen spelen en samen delen en daarmee leren ze binnen een veilige omgeving hun eigen grenzen te ontwikkelen, plezier te ervaren aan het samen spelen.

We stimuleren kinderen zelf hun sociale problemen op te lossen. Wanneer kinderen daarin niet slagen of wanneer steeds dezelfde kinderen als 'winnaar' of 'verliezer' uit de

strijd komen, bieden we hulp door, de minst weerbare, concrete mogelijkheden aan te reiken om met meer zelfvertrouwen hun behoeften of wensen kenbaar te maken aan de andere kinderen. De meer weerbare kinderen wijzen we op de gevoelens en wensen van andere kinderen.

Manieren van overleggen doen we voor of samen met de kinderen d.m.v. rollenspel, zodat de kinderen rekening leren houden met elkaar. We vinden dat kinderen al vroeg kunnen leren om voor zichzelf op te komen en daarnaast ook rekening te houden met anderen. Ook hier geldt dat ze het meeste vertrouwen in hun eigen mogelijkheden hebben als ze zelf ervaren dat ze met bepaald gedrag een ruzie kunnen oplossen of een onveilige situatie kunnen veranderen in een veilige.

Bij conflicten of andere moeizaam verlopende contacten tussen kinderen, zorgen we dat we in de buurt zijn. Bij sommige kinderen is dat voldoende om ze moed te geven, te zeggen wat ze graag willen; met anderen proberen we samen aan het andere kind duidelijk te maken wat het probleem is en laten zo mogelijk de kinderen zelf naar een oplossing zoeken. Met grotere kinderen praten we ook achteraf over de gebeurtenissen om ze inzicht te laten krijgen in de gevolgen van hun gedrag voor een ander kind. De sociale competentie van kinderen kunnen we op deze manier helpen ontwikkelen.

5.4 Socialisatie en de overdracht van waarden en normen

We zijn ons bewust van bestaande vooroordelen omtrent geloof, huidskleur, sociale klasse, sekse en seksuele geaardheid. We realiseren ons dat wij beïnvloed zijn door de omgeving waarin we zijn opgegroeid. Bij kinderen proberen we actief te voorkomen dat vooroordelen ontstaan; juist omdat kinderen van nature open staan voor nieuwe eigen inzichten. Waarmee ze hun eigen ik ontwikkelen.

We proberen steeds te reageren op de kinderen en op elkaar wanneer we merken dat in een spel of in een gesprek vooroordelen naar voren komen. Ook zijn we actief in het aanbieden van roldoorbrekend speelgoed of het voorlezen of zingen van die verhalen en liedjes, die de kinderen duidelijk laten zien dat er keuzes zijn buiten de gebaande paden van bijvoorbeeld de traditionele gezinssamenstelling. We zijn erop attent dat we op geen enkele wijze negatieve meningen laten horen over bepaalde groepen in onze samenleving. Wel praten we ongeforceerd en met respect over verschillende groeperingen, met de bedoeling dat kinderen meer weten en daardoor minder snel geneigd zijn iets ‘gek’ en daarmee ‘minder waard’ te vinden. Dit draagt bij aan de sociale competenties van kinderen.

5.5 Regels, normen en waarden

De leidster biedt een veilige uitnodigende en krachtige omgeving aan waar de peuter graag komt.

De leidster stelt op respectvolle wijze duidelijk gedragsgrenzen en hanteert deze gedragsgrenzen consequent. Er wordt een omgeving gecreëerd waarin de kinderen zich binnen de bestaande regels kunnen bewegen en prettig voelen.

Op de peuteropvang wordt de peuter geaccepteerd zoals hij is, maar daarnaast wordt ook geleerd zich aan een aantal huisregels te houden. Regels met betrekking tot het samen spelen en het omgaan met het spelmateriaal. Huisregels zijn onder andere:

- Er wordt naar elkaar geluisterd
- Iedereen wacht op zijn beurt
- We blijven van elkaar af, ook als je boos bent
- Er wordt samen opgeruimd
- We gebruiken normale en nette woorden
- Wij delen het speelgoed met elkaar
- Wij zijn voorzichtig met ons speelgoed

Deze regels gelden voor iedereen, de groepsleiding moet het goede voorbeeld geven. We proberen zo goed mogelijk aan te sluiten bij de algemeen geldende normen en waarden over eigenheid, respect en tolerantie. We zullen ons steeds bewust proberen te blijven van een goede overdracht van normen en waarden door zelf het goede voorbeeld te geven en elkaar aan te spreken op gedrag en daar met elkaar in openheid over te spreken.

Na iedere vakantie bespreken wij de regels, normen en waarden met de kinderen op de groep.

5.6 Het Vlaggensysteem

Ziezo Peuteropvang werkt met het Vlaggensysteem en dat heeft de volgende doelstellingen:

1. Hoe kan je als leidster beoordelen wanneer seksueel gedrag oké en niet oké is. Wanneer gaat het over de grens, wanneer is het leeftijdsgepast en acceptabel experimenteelgedrag en wanneer niet meer?
2. Hoe kan je over seksueel gedrag en seksueel grensoverschrijdend gedrag in gesprek gaan met alle betrokkenen? Hoe spreek je kinderen aan op hun gedrag in hun eigen taal en hoe overleg je met collega's en ouders?
3. Het vormen van een pedagogisch plan dat door alle leidsters wordt gevolgd en dat ertoe moet leiden dat kinderen weerbaarder worden en dat seksueel grensoverschrijdend gedrag of evolueert naar acceptabel gedrag.

5.7 Corrigeren en belonen

In de omgang met elkaar en met de peuters, kiezen we voor een positieve benadering. Dit doen we door het positieve gedrag van een peuter te benoemen en complimenten te geven. Als de peuter iets doet wat niet mag, dan wordt hij gecorrigeerd en legt de leidster uit waarom iets niet mag. We proberen de aandacht te verleggen door hem af te leiden en een alternatief aan te bieden. Wanneer er conflictjes zijn onder de kinderen, stimuleert de leidster de kinderen zelf naar een oplossing te zoeken, waarbij beide kinderen in de gelegenheid zijn hun zegje te doen.

Het gebeurt wel eens dat waarschuwingen niet helpen. Soms is een kind niet gevoelig voor opmerkingen of afspraken met de leidster en blijft het doorgaan met het ongewenste gedrag. Om het kind dan tot rust te brengen wordt het vaak even bij de andere kinderen uit de buurt gehouden, bijvoorbeeld even een rust moment alleen aan tafel zitten. Aan het kind wordt wel uitgelegd waarom hij/zij een rust moment krijgt en welk gedrag wenselijk is na het rust moment.

We verbinden consequenties aan het negatieve gedrag om de schade te herstellen die het kind heeft toegebracht aan anderen of het materiaal. Dus bijvoorbeeld de blokken opruimen waar het mee heeft gegooid en het goed maken met het kind die hij of zij pijn gedaan heeft. Het doel hiervan is om het kind positief gedrag aan te leren en duidelijk te maken wat er van het kind verwacht wordt, maar ook om het kind te leren om iets goed te maken en zo weer op een positieve manier deel te nemen aan de groep.

5.8 Mentor schappen

Om het kind centraal te stellen krijgt iedere vaste leidster kinderen van zijn of haar eigen groep toegewezen. De leidster is dan de mentor van het kind, wat betekent dat hij of zij het vaste aanspreekpunt is voor het kind en de ouders. Het is belangrijk dat de mentor het kind en de ouders echt kent, een leidster kan dus alleen mentor zijn van kinderen waar ze direct bij betrokken is op de groep.

De mentor is de contactpersoon voor ouders, collega's en voor de overdracht naar de school toe. De mentor voert ook de observaties uit van de kinderen en voert de jaarlijkse oudergesprekken. Bij nieuwe kinderen voert de mentor ook het intake gesprek en maakt hij of zij ouders en kinderen wegwijs op de groep. Als er bijzonderheden zijn vindt er overleg plaats met de pedagogisch coach, zij is ook de aandachtsfunctionaris wat betreft de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

Observatie van kinderen

De peuters worden in hun ontwikkeling gevolgd door alle leidsters die in de groep van het kind werkzaam zijn. Bijzonderheden in de ontwikkeling worden besproken en vastgelegd in de persoonlijke rapportage van het kind. De mentor van het kind waakt over deze begeleiding en zorg.

Formulieren welbevinden en betrokkenheid

Welbevinden en betrokkenheid zijn voorwaarden om tot ontwikkeling te komen.

Het welbevinden en de betrokkenheid van de peuter worden aan de hand van de formulieren 'de schaal voor welbevinden' en 'de schaal voor betrokkenheid' geobserveerd. Signalen betreffende welbevinden zijn o.a.: voelt het kind zich thuis; is het spontaan, flexibel; staat het open voor de wereld; is er innerlijke rust en ontspannenheid; straalt het zelfvertrouwen en vitaliteit uit; is het weerbaar en assertief en geniet het met volle teugen.

De basiskenmerken van betrokkenheid zijn: vrij zijn van emotionele belemmeringen; nieuwsgierig, ondernemend en onderzoekend zijn; zelfvertrouwen hebben. De signalen van betrokkenheid zijn concentratie; energie; creativiteit; mimiek en houding; persistentie, nauwkeurigheid en verwoording. Daarnaast wordt de algemene ontwikkeling van de peuter ook gevolgd met behulp van een door de peuteropvang, in overleg met de basisschool gekozen observatie-instrument, Kijk.

Planmatige begeleiding

Binnen het VVE-programma Peuterplein, is aandacht voor de brede ontwikkelingsstimulering van de peuter in de grote groep, in de kleine groep en het kind afzonderlijk. In de themaplanning wordt inzichtelijk gemaakt hoe het programma binnen een bepaald thema wordt ingevuld, welke doelen er worden gesteld en op welke wijze er aandacht wordt besteed aan de zorg en de begeleiding van de kinderen. Binnen onze VVE-peuteropvang wordt de taalontwikkeling van de peuter nauwlettend in de gaten gehouden en gestimuleerd. De peuteropvang biedt een gevarieerd activiteitenaanbod aan, waarin aandacht besteed wordt aan thema's die aansluiten bij de beleavingswereld van het kind, taalspelletjes, voorlezen, liedjes en versjes, kringgesprekken. Op indicatie van de leidsters of op verzoek van de ouders/ verzorgers vinden er screenings van peuters door de logopediste plaats. Waar nodig en mogelijk krijgen de peuters extra ondersteuning en worden ze eventueel doorverwezen.

Handelingsplan

Wanneer het kind belemmerd wordt in de ontwikkeling en er extra zorg of begeleiding nodig is, maakt de mentor dit bespreekbaar binnen het team, waarna een begeleidings/handelingsplan opgesteld wordt, dat vervolgens ook met de ouders besproken wordt. Handelingsplannen worden uitgevoerd, geëvalueerd en bijgesteld, de pedagogisch coach is verantwoordelijk voor dit proces. Opvallende zaken leggen we vast en bespreken we uitgebreider in het team en met de pedagogisch coach.

Kindbesprekingen

Tijdens de teamvergadering van de peuteropvang wordt het welbevinden/ niet-welbevinden van de kinderen structureel uitvoerig besproken en vastgelegd, de pedagogisch coach is

hier ook altijd bij aanwezig. Indien noodzakelijk worden er begeleidings/handelingsplannen opgesteld, uitgevoerd en bijgesteld.

5.9 Afwijkend gedrag bij kinderen

Het kan natuurlijk voorkomen dat een leidster signaleert dat een kind zich ten opzichte van andere kinderen bijvoorbeeld minder snel of juist sneller ontwikkelt, zij zal dit met haar directe collega bespreken en met de pedagogisch coach tijdens het pedagogisch overleg of zo nodig tussendoor. Als hij of zij dezelfde mening deelt zal er een open gesprek plaatsvinden met de ouders/verzorgers. De directie zal ten allen tijde vanuit een betrokken en adviserende houding omgaan met deze soms moeilijke situaties. Er zullen, in overleg met de ouders/verzorgers, afspraken gemaakt worden hoe om te gaan met het gesignaleerde. De belangen van alle partijen zullen hierbij zorgvuldig worden afgewogen. Goed overleg tussen de ouders/verzorgers, de pedagogische medewerkers en de pedagogisch coach is dus zeer belangrijk.

5.9.1 Privacy

Om de privacy van kinderen en ouders/verzorgers te waarborgen zullen de volgende regels in acht worden genomen;

- Gegevens van ouders/verzorgers en kinderen worden niet aan andere ouders/verzorgers, kinderen, scholen, instanties verleend en met zorg behandeld.
- Er zal zonder medeweten van de ouders/verzorgers geen contact worden gelegd met buitenstaanders over het kind.

Deze regels komen uitgebreid aan de orde in het privacy reglement van Ziezo Peuteropvang.

- jonge kinderen met een beperking verkleinen. Kinderen met een beperking hoeven niet langer noodgedwongen thuisgehouden te worden.
- Beide ouders/verzorgers van een kind met een beperking worden in de mogelijkheid gesteld deel te nemen aan het arbeidsproces.

Op basis van bovenstaande argumenten is het binnen onze organisatie mogelijk om kinderen met een beperking te plaatsen. Deze plaatsing moet in het belang zijn van het kind, dat wil zeggen dat wanneer plaatsing in een gespecialiseerde instelling de voorkeur verdient, het kind niet geplaatst kan worden. Het kind moet in ieder geval kunnen functioneren binnen een groep en niet aangewezen zijn op continue aandacht van de leidsters. Daarnaast kijken we naar onze eigen competenties, die moeten wel voldoende zijn om het kind en de rest van de groep te kunnen bieden wat ze nodig hebben.

6. Groepsopbouw en groepsruimtes

Jonge kinderen willen de wereld om zich heen ontdekken. Vanuit het VVE programma Peuterplein bieden wij de kinderen een veilige, gestructureerde, stimulerende en betekenisvolle omgeving aan. Op deze wijze bieden we de kinderen meer kansen om nieuwe dingen te leren en vaardigheden op te doen.

Vanuit het VVE-programma worden speelhoeken ingericht waarin specifieke herkenbare activiteiten plaats vinden, zoals een leeshoek, een autohoek, een bouwhoek of een huishoek. Daarnaast worden er thema-gerichte hoeken ingericht waarin kinderen kunnen spelen, ontdekken, experimenteren en kunnen ontwikkelen, alleen of samen met leeftijdsgenootjes. De interactie met andere kinderen is zeer leerzaam en wordt gestimuleerd. De leidster stimuleert het spel van de individuele peuter of de groep door zelf ook deel te nemen aan de activiteit. De peuter wordt door de volwassene uitgedaagd initiatieven te nemen, waardoor het kind zich verder ontwikkelt.

De inrichting van de verschillende hoeken sluit aan bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau, de interesses, de ervaring en de eigenheid van de peuters.

De omgeving is taal uitlokkend: speelhoeken en materialen worden gelabeld met plaatjes en teksten, er wordt gebruik gemaakt van dagritme kaarten en daarnaast nemen boeken een belangrijke plaats in, in de peuteropvang.

7. Contact met ouders/verzorgers

We proberen om de meeste ouders/verzorgers aan het eind van de ochtend te spreken om de bijzonderheden van de dag door te nemen. Mocht er iets zijn waar meer tijd voor nodig is, dan nemen we telefonisch contact op met de ouders/verzorgers en maken we zo nodig een afspraak.

We brengen regelmatig een nieuwsbrief uit en houden ouders/verzorgers op de hoogte van actuele kwesties of door post uit te delen bij het ophalen van de kinderen. De post loopt niet via de kinderen en we streven ernaar zoveel mogelijk digitaal te versturen i.v.m. het milieu en kostenbesparing.

Voor vragen of om lid te worden van oudercommissie kunt u terecht bij de voorzitter van de oudercommissie:

8. Pedagogisch werkplan

8.1 Openingstijden

Peuters worden opgevangen in horizontale groepen van 2- en 3 jarigen. Peuters in de jongste groep zijn gedurende 2 dagdelen welkom. Bij de oudste groep wordt gedurende 4 dagdelen (10 uur) per week voorschoolse educatie aangeboden. Het streven is om peuters rond het bereiken van de leeftijd van 3 jaar door te laten stromen naar de VVE- groep. Het kan voorkomen dat kinderen iets eerder of juist iets later doorstromen, wanneer er een tekort of een overschot is aan een bepaalde leeftijdscategorie.

8.2 Dagritme in de schoolweken

Iedere ochtend van 08.15 tot 08.30 kunt u uw kind brengen bij de peuteropvang en is er de mogelijkheid om in gesprek te gaan met de pedagogische medewerker.

Tijdens de binnenkomst mogen kinderen een activiteit aan tafel doen, u bent van harte welkom om dit samen met uw kind te doen. Om 08.30 gaan wij beginnen met onze dag en starten wij in de grote kring. In deze kring heten we iedereen welkom en bespreken we de dag aan de hand van dagritme kaarten.

Na deze kring gaan de kinderen aan de slag met het door hen gekozen werkje of activiteit. De leidster gaat aan de slag met een klein groepje kinderen. Deze groep rouleert gedurende ochtend.

Rond half 10 gaan we met zijn alle opruimen dit gaat onder leiding van het opruimlied. Dan komen alle kinderen bij de leidster van de groep, om vanuit daar te gaan opruimen. Het opruimlied wordt ook gezongen tijdens het ontruimen en het oefenen daarvan. Op deze manier blijft de groep kalm en gestructureerd zodat iedereen veilig naar buiten kan lopen. Zo rond 10 uur is alles op geruimd en gaan we in de kring. In deze kring eten we fruit en drinken wat door Ziezo Peuteropvang verzorgd wordt, hiervoor worden geen extra kosten in rekening gebracht. Voor luiers en doekjes moeten ouders wel zelf zorgen.

Tijdens deze kring leest de leidster een boek dat bij het thema hoort voor. In deze kring vieren we ook de eventuele verjaardagen.

Rond half 11 gaan we dan naar buiten of ondernemen we een andere beweegactiviteit. Rond 11 uur gaan we naar binnen en pakken we onze tas in en spelen we nog een taalspel in de kring. Om 11.15 tot 11.30 kunt u uw kind ophalen en spreken we de ochtend even door.

Voor de middaggroep zijn de breng momenten van 12.15 tot 12.30. De middag verloopt hetzelfde als de ochtend maar in plaats van fruit eten we een cracker. De ophaaltijden zijn van 14.00 tot 14.15.

8.3 Activiteitenprogramma

Iedere peuteropvang hanteert een jaarrooster waarop aangegeven is welke VVE- thema's gedurende het jaar aan bod komen. Per thema wordt het VVE-activiteitenaanbod in een weekplanning weergegeven. We sluiten ons aan bij de activiteitenplanning van de kleutergroep van de school, om te zorgen dat er een doorgaande lijn ontstaat en we ook activiteiten samen kunnen doen. We gebruiken daarom ook het Peuterplein, de school gebruikt het Kleuterplein. Ouders en kinderen zijn hierdoor al gewend aan de methode en de figuren die er in voorkomen. In alle thema's is aandacht voor de brede ontwikkeling van de kinderen. Kinderen worden gevolgd en gestimuleerd in sociale vaardigheden, de motorische, creatieve en cognitieve ontwikkeling.

De weekplanning dient als leidraad voor het activiteitenaanbod, maar kan waar nodig gedurende de week bijgesteld worden, wanneer blijkt dat een activiteit meer of minder aandacht nodig heeft. De plannings worden ook geëvalueerd en waar nodig bijgesteld voor de toekomst.

Het activiteitenaanbod is gevarieerd en sluit aan bij de belevingswereld van het kind. De taalontwikkeling en taalstimulering staat bij ieder thema centraal. Tijdens het vrij spelen stimuleren de leidsters de taalontwikkeling door samen met de kinderen te spelen en tijdens dit samenspel het handelen te benoemen, waardoor kinderen nieuwe woorden leren en inzicht krijgen in de zinsbouw. Daarnaast wordt er veel voorgelezen en gezongen, is er aandacht voor versjes en worden kinderen in de kring gestimuleerd iets te vertellen. De speelhoeken zijn uitdagend ingericht: voorwerpen in de speelhoeken en de overige ruimte worden benoemd en in het kader van de ontluikende geletterdheid gelabeld. Ook vormt taal de rode draad bij alle overige momenten zoals samen eten, buiten spelen, knutselen e.d.

Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en wordt gedifferentieerd. Het aanbod wordt per thema eenvoudig opgestart, waarna gedurende het thema een opbouw in moeilijkheidsgraad volgt. Het aanbod verschilt per leeftijdscategorie en wordt gedifferentieerd naar ontwikkelingsniveau. De leidster benadert de kinderen op een bij het ontwikkelingsniveau van het kind passende wijze. Kinderen die achter blijven in hun ontwikkeling worden in kleine groepjes of individueel gestimuleerd in de ontwikkeling passend binnen het programma waarmee de betreffende peuteropvang werkt.

8.4 Rituelen

Voor peuters is herhaling het sleutel woord. Van het herhalen van bepaalde rituelen leren de kinderen maar het ze ook veiligheid en geborgenheid. Zeker als er dingen anders zijn is het erg fijn op terug te kunnen vallen op rituelen.

Terugkeerde rituelen zijn bijvoorbeeld het welkom heten van de peuters. Wij noemen de peuter zijn of haar naam en zeggen we allemaal goedemorgen. Ook tellen we hoeveel kinderen

er zijn en hoeveel er niet zijn. Dit doen wij om een groepsgevoel te creëren. In een groep waar je welkom bent leer je beter.

Ook het bekijken en benoemen van de dagritme kaarten komt elke keer terug.

Aan feesten zoals Sinterklaas, Kerstmis, Pasen besteden we niet heel veel aandacht. Kinderen worden thuis en bij verenigingen al flink gevoed met deze thema's en we willen Ziezo Peuteropvang tot een rustige plek maken. Natuurlijk spelen we bij het aanbieden van activiteiten wel in op deze dagen en zullen we de ruimte ook gezellig aankleden. Van verjaardagen en afscheidsfeesten van de kinderen wordt een gezellige gebeurtenis gemaakt. Dit alles natuurlijk in overleg met de ouders/verzorgers. Trakteren mag, maar moet niet.

8.5 Besprekingen en overleg

<u>Vergaderingen</u>	<u>Hoe vaak</u>
Teamvergadering	1 keer in de 8 weken
Directie overleg	1 keer in de 4 weken
Pedagogisch overleg	1 keer in de 12 weken

Hierin worden ook de thema's geëvalueerd.

Contact met de scholen

Deze contacten bestaan de volgende onderwerpen;

Uitwisseling van activiteitenprogramma's (bijvoorbeeld in verband met dubbele uitjes van elkaar 'weten waar je mee bezig bent');

Bespreking van peutervolgsysteem indien nodig, informatie over kinderen wordt alleen gedeeld met toestemming van ouders/verzorgers.

Het eindgesprek van de peuteropvang is een gedeeld intakegesprek voor school, op dat moment wordt het kinddossier overgeheveld naar het systeem van school en nemen zij het kind over.

9. Randvoorwaarden op andere beleidsgebieden

Het pedagogisch beleid staat niet op zichzelf. Op alle andere beleidsgebieden moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan om het pedagogisch beleid uit te kunnen voeren.

Basisvoorwaarden kwaliteit

De peuteropvang van Ziezo Peuteropvang biedt binnen alle peuterspeelzalen in de Krimpenerwaard verantwoorde opvang aan die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van peuters in een veilige en gezonde omgeving. De peuteropvang voldoet aan de

kwaliteitseisen die door de GGD gesteld worden. Alle peuterspeelzalen voldoen daarnaast aan de basisvoorwaarden van voorschoolse educatie.

Een integraal VVE-programma

De VVE-peuteropvang van Ziezo Peuteropvang gebruikt het VVE programma Peuterplein van Malmberg.

Bovenstaand programma valt in de categorie integrale centrumgerichte VVE- programma' s waarin aandacht besteed wordt aan onderstaande ontwikkelingsdomeinen.

Ontluikende geletterdheid.

taalontwikkeling en tweetaligheid. Aandachtsgebieden binnen dit domein zijn bijvoorbeeld: het stimuleren van de Nederlands taalontwikkeling, experimenteren met klanken en letters, interactievaardigheden, verhalen vertellen en woordenschatontwikkeling.

Ontluikende rekenvaardigheid.

Aandachtsgebieden binnen dit domein zijn bijvoorbeeld: omgaan met hoeveelheden en aantallen, meten en construeren.

Motorische ontwikkeling.

Aandachtsgebieden in dit domein zijn bijvoorbeeld: bewegingsopvoeding, links- of rechtshandig, onderscheid grote en kleine motoriek, bewegingsthema' s.

Sociaal-emotionele ontwikkeling.

Aandachtsgebieden binnen dit domein zijn bijvoorbeeld: hechtingsrelaties, autonomie, de omgang met volwassenen, andere kinderen en met jezelf.

Het VVE-programma voldoet aan de volgende kenmerken:

Er is een duidelijk uitgewerkte methodiek

Het programma besteedt veel aandacht aan taalverwerving

Het programma is flexibel: het kan bijvoorbeeld worden aangepast aan de doelgroep of aan de situatie in de peuteropvang

Er zijn speciale activiteiten voor ouders, zodat zij betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind.

9.1 Ouderbeleid

We nemen de tijd voor breng- en haalgesprekken met ouders/verzorgers. Hoe beter we weten wat een kind thuis beleeft, hoe beter we het kunnen begeleiden.

Elke leidster heeft het mentorschap voor een aantal kinderen. Zij of hij is in eerste instantie ook verantwoordelijk voor een goede relatie met de ouders/verzorgers van die kinderen en zorgt ervoor dat de informatie uit de kindbesprekingen aan de ouders/verzorgers doorgegeven wordt. Op deze manier krijgen de ouders/verzorgers de pedagogische informatie over hun kind waar ze recht op hebben.

Tijdens het kennismakingsgesprek praten we met de ouders/verzorgers over allerlei mogelijkheden voor het wennen van henzelf en hun kind. In overleg wordt bepaald hoe we het kind het beste kunnen laten wennen. De houding van een ouder speelt hierbij een belangrijke rol.

Jaarlijks worden er oudergesprekken gepland waar ouders/verzorgers zich vrijwillig voor kunnen aanmelden. De informatie die hier uit komt kan aanleiding zijn tot een afspraak voor een uitgebreider gesprek. Op verzoek van de leidster of de ouders/verzorgers kunnen er tussendoor altijd gesprekken plaatsvinden.

Regelmatig schrijven we een nieuwsbrief waarin we de ouders/verzorgers informeren over ontwikkelingen binnen de organisatie, met betrekking tot de regelgeving, financiële ontwikkelingen, relevante ontwikkelingen op pedagogisch gebied en ontwikkelingen op de groepen en binnen de gastouderopvang. Zo nodig is er extra communicatie bij tussentijdse veranderingen.

Als er belangrijke veranderingen zijn binnen de organisatie wordt er een ouderavond georganiseerd zodat ouders/verzorgers met hun vragen terecht kunnen en de informatie goed overbracht kan worden.

Er is een oudercommissie aanwezig binnen Ziezo Peuteropvang om medezeggenschap binnen de organisatie te waarborgen (zie reglement oudercommissie).

9.2 Personeelsbeleid

- Er zijn vaste leidsters. Een leidster kan ook samen of alleen op de groep staan als het leidster - kindratio het toestaat, dat is 1 op 8.
- Als de leidster alleen op de groep staat is er altijd een achterwacht die binnen 15 minuten op de locatie aanwezig kan zijn.
- Zieke leidsters worden voor 100 % vervangen. We hebben een vaste invalpool.
- Stagiaires nemen we aan in overleg met de groepsleiding. In principe niet meer dan één stagiaire per locatie.
- We volgen een actief beleid in deskundigheidsbevordering. Af en toe zijn er verplichte cursussen voor het personeel.
- De leidinggevenden vervangen elkaar zoveel mogelijk.
- De taakverdeling en de regels van de vrijwilligers zijn volledig beschreven in het een vrijwilligershandboek. Het vrijwilligershandboek wordt verstrekt en doorgenomen bij sollicitatiegesprek.
- Voor de taakverdeling en regels, van het pedagogisch personeel is het personeelshandboek. Het personeelshandboek wordt doorgenomen tijdens het contract tekenen en bij inwerken van het personeelslid.

9.3 Scholingsbeleid

- Iedere leidster van Ziezo Peuteropvang, krijgt een EHBO bij kinderen diploma en een jaarlijkse herhaling hiervan. Leidsters en directie zijn ook in het bezit van een BHV certificaat en herhalen dit ook jaarlijks.
- Er is budget voor deskundigheidsbevordering gereserveerd; binnen dit budget maakt de directie keuzes waaraan het wordt besteed. In eerste instantie zullen dit trainingen zijn op het gebied van signaleren en observeren van bijzonder gedrag bij kinderen. De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling zal hierin ook jaarlijks terugkomen.

9.4 Financieel beleid

- In het totale budget zit een vast budget per jaar voor speelgoed en ander spelmateriaal.

9.5 Accommodatiebeleid

- De inrichting is zodanig dat de kinderen zoveel mogelijk zelf kunnen doen. Ze kunnen (bijna) overal zelf bij komen. Zo zijn de kinderen zo min mogelijk afhankelijk van de leidster.
- De verschillende activiteiten zijn zodanig gesitueerd dat de kinderen elkaar niet in de weg zitten. De ruimte is ingedeeld in verschillende hoeken, zodanig dat kinderen in hun bezigheden niet door anderen gestoord worden. Er is een rustige plek waar kinderen zich even terug kunnen trekken en er is ook een plek om te ravotten. Educatie en huiselijkheid staan voorop bij de inrichting.
- Bij aanschaf van speelgoed en spelmateriaal letten we erop dat alle facetten van de ontwikkeling van kinderen aan bod kunnen komen.
- Buiten is de speelruimte zodanig ingericht dat kinderen veilig kunnen spelen. Dit lopen wij jaarlijks na in de risico-inventarisatie.

9.6 Communicatie en evaluatie pedagogisch beleid

De inhoud van het pedagogisch beleid zal regelmatig besproken worden, dit zie je terug in de planning van onze vergaderingen op de agenda. Eenmaal per jaar zal het waar nodig worden bijgesteld en aangevuld.

Jaarlijks wordt het pedagogische beleid ook met de oudercommissie besproken.

Alle nieuwe medewerkers ontvangen bij aanvang van het dienstverband een exemplaar van het pedagogisch beleid, in een gesprek zal hierop worden ingegaan. Voor alle cliënten en geïnteresseerden is op Ziezo Peuteropvang een digitale versie altijd aanwezig ter inzage. De leden van de oudercommissie ontvangen een digitaal exemplaar.

10. Tot slot

De wereld van de opvang is constant in beweging. Nieuwe ontwikkelingen en veranderende inzichten en regelgeving volgen elkaar in hoog tempo op. Met veel belangstelling volgt onze organisatie deze processen. Niet elke verandering leidt tot verbetering en onze organisatie zal constant afwegingen maken met betrekking tot het aanpassen en vernieuwen van de pedagogische visie op kinderopvang.